

ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๑๐๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๗

เรื่อง มาตรการป้องกันหรือลดโอกาสในการสมยอมกันในการเสนอราคา

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๑ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๓๗
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๒๒ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีที่ นร ๑๒๐๔/๕๖๕๒ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ได้ยื่นยันมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างของทางราชการ ตามที่คณะกรรมการควบคุมราคากลางเสนอ โดยให้ใช้หลักเกณฑ์นี้ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ อนุมัติให้ขยายเวลาการใช้บังคับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างของทางราชการ จากวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ ออกไปก่อน ตามที่คณะกรรมการควบคุมราคากลางเสนอ เมื่อคณะกรรมการควบคุมราคากลางได้ข้อยุติในรายละเอียด และพิจารณาหาแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสมแล้ว ให้แจ้งกำหนดวันใช้บังคับหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อจะได้แจ้งให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบปฏิบัติต่อไป นั้น

บัดนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีได้ส่งมติของคณะกรรมการควบคุมราคากลางในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๓๗ มาเพื่อดำเนินการ โดยเห็นควรให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๓๗ เป็นต้นไป และคณะกรรมการควบคุมราคากลางเห็นสมควรให้ส่วนราชการที่มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีที่ให้

ขยายเวลาการบังคับใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง โดยเข้าใจว่า ให้เลื่อนการบังคับใช้รวมไปถึงมาตรการต่าง ๆ ทั้งหมด ให้เริ่มใช้มาตรการดังกล่าวทั้งหมด โดยเฉพาะมาตรการที่ให้กำหนดระยะเวลาที่ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบต่อความชำรุดบกพร่องของงานจ้างไว้ในสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างอย่างน้อย ๒ ปี อย่างช้าที่สุดตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๓๗ พร้อมกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางด้วย ส่วนการสอบราคา ประกวราคา หรือการจัดหาที่ได้ดำเนินการไปก่อนวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๓๗ ก็ให้ดำเนินการต่อไปได้ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๓๗ ว่า

๑. ให้ส่วนราชการที่ยังไม่ได้เริ่มใช้มาตรการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๖ เริ่มใช้มาตรการดังกล่าวทั้งหมด โดยเฉพาะมาตรการที่ให้กำหนดระยะเวลาที่ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบต่อความชำรุดบกพร่องของงานจ้างไว้ในสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างอย่างน้อย ๒ ปี ได้ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ โดยอย่างช้าที่สุด ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๓๗ ส่วนการสอบราคา ประกวราคาหรือการจัดหาที่ได้ดำเนินการไปก่อนวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๓๗ ให้ดำเนินการต่อไปได้

๒. ให้เลื่อนวันบังคับใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๖ ประกอบกับการกำหนดรายละเอียดจากการประชุมคณะกรรมการควบคุมราคากลางตามข้อเสนอของสำนักนายกรัฐมนตรี จากวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๓๗ เป็นวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๓๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) วิษณุ เครืองาม

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๘๐๐๓๕๑

โทรสาร ๒๘๒๖๓๕๕

ที่ นร ๑๒๐๔/๕๖๕๒

สำนักนายกรัฐมนตรีย
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง มาตรการป้องกันหรือลดโอกาสในการสมยอมกันในการเสนอราคา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๒/๑๕๖๔ ลงวันที่ ๔
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตาราง FACTOR F งานอาคาร งานทาง และงานชลประทาน

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งมติคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ซึ่งอนุมัติให้ขยายเวลาการใช้บังคับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างของทางราชการจากวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ออกไปก่อน ตามที่คณะกรรมการควบคุมราคากลางเสนอ เมื่อคณะกรรมการควบคุมราคากลางได้ข้อยุติในรายละเอียดและพิจารณาหาแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสมแล้ว ให้แจ้งกำหนดวันใช้บังคับหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการทราบเพื่อจะได้แจ้งให้ส่วนราชการต่างๆ ทราบปฏิบัติต่อไป นั้น

คณะกรรมการควบคุมราคากลางในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓ พิจารณาแล้ว ได้ข้อยุติดังนี้ คือ

๑. เรื่องอัตราดอกเบี้ยที่จะนำมาคำนวณราคากลาง นั้น คณะกรรมการฯ เห็นสมควรให้ใช้อัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำของเงินกู้ (MLR) ของธนาคารกรุงไทย จำกัด โดยให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการประกาศอัตราดอกเบี้ยและประกาศการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยระหว่างปีงบประมาณ และเนื่องจากปัจจุบันธนาคารกรุงไทย จำกัด คิดอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำของเงินกู้เป็นจำนวนร้อยละ ๑๐ ดังนั้นจึงกำหนดให้ใช้อัตราดอกเบี้ยในการคำนวณราคากลางในอัตราร้อยละ ๑๐ ซึ่งเมื่อกำหนดเป็นสูตรการคำนวณแล้วจะได้ตาราง FACTOR F ของงานประเภทต่าง ๆ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๒. องค์ประกอบการทำงานคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ให้ถือปฏิบัติดังนี้

๒.๑ ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ

ให้หัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ (อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจในการดำเนินการตามระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ) เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง

๒.๒ องค์ประกอบคณะกรรมการ

เห็นสมควรกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการเป็นลักษณะเดียวกัน โดยไม่กำหนดวงเงินค่าก่อสร้าง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการได้ตามความเหมาะสมของลักษณะงานก่อสร้าง มีคณะกรรมการอันประกอบด้วยประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอย่างน้อย ๒ คน โดยปกติให้แต่งตั้งจากข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๓ หรือเทียบเท่าขึ้นไป และควรแต่งตั้งผู้ชำนาญการ หรือผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการประมาณราคาเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการจะแต่งตั้งบุคคลที่ไม่ใช่ข้าราชการร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้ และถ้าประธานกรรมการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งข้าราชการที่มีคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นทำหน้าที่ประธานกรรมการแทน (เทียบเคียงการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการซื้อหรือจ้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๓๕)

ในกรณีที่แต่งตั้งบุคคลที่ไม่ใช่ข้าราชการร่วมเป็นกรรมการกำหนดราคากลางด้วยนั้น บุคคลดังกล่าวจะต้องไม่เป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจ้างครั้งนั้นโดยตรงด้วย

๓. การคิดค่าขนส่งวัสดุก่อสร้างที่ใช้ในการคำนวณราคากลาง กำหนดให้คิดอัตราค่าขนส่งจากรถบรรทุก ๓ ประเภท ดังนี้

๓.๑ รถบรรทุก ๑๐ ล้อ ใช้สำหรับการขนส่งวัสดุก่อสร้างทั่ว ๆ ไป

๓.๒ รถบรรทุก ๑๐ ล้อติดรถลากพ่วง ใช้สำหรับการขนส่งวัสดุ ซีเมนต์ เหล็กเส้น ยางแอสฟัลท์ ที่มีขนส่งครั้งละมาก ๆ และเป็นระยะทางไกล ๆ

๓.๓ รถบรรทุก ๖ ล้อ ใช้สำหรับการขนส่ง ในงานก่อสร้างขนาดเล็ก ในพื้นที่แคบ เช่น ทางกว้าง ๔-๖ เมตร ทางที่เป็นลูกเนิน หรือภูเขาสูงชันที่รถบรรทุกขนาดใหญ่ขึ้นไม่ไหว เป็นต้น

และจากข้อยุติดังกล่าว คณะกรรมการควบคุมราคากลางเห็นสมควรให้เริ่มใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๖ ประกอบกับการกำหนดรายละเอียดจากการประชุมคณะกรรมการควบคุมราคากลาง ครั้งที่ ๒/๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๗ นี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๓๗ เป็นต้นไป

อนึ่ง เนื่องจากปรากฏว่าขณะนี้ส่วนราชการหลายแห่งมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีที่ให้ขยายเวลาการบังคับใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง โดยเข้าใจว่าให้เลื่อนการบังคับใช้รวมไปถึงมาตรการต่าง ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๖ ทั้งหมดด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรการที่ให้กำหนดระยะเวลาที่ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบต่อความชำรุดบกพร่องของงานจ้างไว้ในสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างอย่างน้อย ๒ ปี ดังนั้น เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของส่วนราชการผู้ปฏิบัติ อันเนื่องมาจากการสับสนในช่วงต่อเนื่องของการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการฯ จึงเห็นสมควรให้ส่วนราชการที่ยังไม่ได้เริ่มปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๖ ให้เริ่มใช้มาตรการดังกล่าวทั้งหมดนี้ โดยเฉพาะมาตรการที่ให้กำหนดระยะเวลาที่ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบต่อความชำรุดบกพร่องของงานจ้างไว้ในสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างอย่างน้อย ๒ ปี อย่างช้าที่สุดตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๓๗ พร้อมกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางด้วย ส่วนการสอบราคา ประกวดราคา หรือการจัดหาที่ได้ดำเนินการไปก่อนวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๓๗ ก็ให้ดำเนินการต่อไปได้

สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยกับข้อเสนอของคณะกรรมการควบคุมราคากลาง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อภิลาศ โอสถานนท์

(นายอภิลาศ โอสถานนท์)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองกฎหมายและระเบียบกลาง

โทร. ๒๕๒๕๑๒, ๒๕๒๕๘๒๗

โทรสาร ๒๕๒๗๘๖

ที่ นร ๐๒๑๕/ว ๑๓๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม ๑๐๓๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๓๕

เรื่อง ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสสมยอมกันในการเสนอราคา

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๑๐๒ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน
๒๕๓๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๒๐๔/บ๑๖ ลงวันที่
๒๒ มกราคม ๒๕๓๕
  ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๒๖.๕/๒๔๕๖๒
ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๓๕
  ๓. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๔๐๗/๗๕๕๐ ลงวันที่
๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕
  ๔. สำเนาหนังสือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ด่วนมาก ที่ ตผ ๐๐๑๐/
๐๔๕๐ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

ตามที่ได้ยื่นข่มขู่มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ เกี่ยวกับ
เรื่อง มาตรการป้องกันหรือลดโอกาสสมยอมกันในการเสนอราคา มาเพื่อทราบ ความละเอียด
แจ้งแล้ว นั้น

สำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอเรื่อง ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันหรือ
ลดโอกาสสมยอมกันในการเสนอราคา มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งกระทรวงการคลัง
สำนักงบประมาณและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบ
การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๓๕ ลงมติว่า

๑. อนุมัติให้ผ่อนผันการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๓๗ เรื่องมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสสมยอมกันในการเสนอราคา เฉพาะมาตรการในเรื่องการรับประกันความชำรุดบกพร่องให้แก่ส่วนราชการที่ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับมาตรการดังกล่าวในช่วงเวลาที่ผ่านมา และต่อไปให้ส่วนราชการต่างๆ ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวโดยเคร่งครัดด้วย

๒. ให้คณะกรรมการควบคุมราคากลางมีอำนาจในการวินิจฉัยปัญหา และยกเว้นหรือผ่อนผันการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวได้ ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

วิษณุ เครืองาม

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๕๐๐๓๕๑

โทรสาร ๒๕๒๒๗๐๘

ที่ นร ๑๒๐๔/ ๖๑๖

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ มกราคม ๒๕๓๕

เรื่อง ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสสมยอมกันในการเสนอราคา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๒/๑๑๗๒๖
ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๓๖
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๑ ลงวันที่ ๓ มกราคม
๒๕๓๗
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๑๐๒ ลงวันที่ ๓๐
มิถุนายน ๒๕๓๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๒๐๔/๑๒๖๕๔
ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุม
ราคากลาง โดยมี ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการ ผู้แทนส่วน
ราชการและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ ให้มีอำนาจหน้าที่รวม ๓ ประการ และ
มอบให้คณะกรรมการฯ พิจารณามาตรการป้องกันหรือลดโอกาสสมยอมกันในการเสนอ
ราคาตามที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเสนอ แล้วนำเสนอคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการ
ได้มีมติเห็นชอบให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง และ
มาตรการของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินทั้ง ๘ ประการ ตามที่คณะกรรมการควบคุม
ราคากลางเสนอ โดยให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๓๗ เป็นต้นไป ตามหนังสือที่
อ้างถึง ๒ และ ๓ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ส่วนราชการบางแห่งยังมีความเข้าใจมาตรการ
ดังกล่าวไม่ชัดเจน โดยเฉพาะในส่วนของมาตรการที่ ๓ เรื่อง การรับประกันความชำรุด

บกร่องซึ่งคณะรัฐมนตรีให้กำหนดระยะเวลาการรับประกันความชำรุดบกพร่องของงานจ้างก่อสร้างไว้ไม่น้อยกว่า ๒ ปี เว้นแต่งานก่อสร้างที่โดยสภาพสมควรยกเว้นให้ผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องเป็นระยะเวลา ๒ ปี ได้แก่ งานถนนลูกรัง งานขุดหรือขุดลอกคู คลอง สระ หรือหนอง ซึ่งเป็นงานดินที่ไม่มีการคาดค่อนกรีต ประกอบกับได้มีงานก่อสร้างบางลักษณะ เช่น การปรับระดับบดอัดลูกรังเดิมพร้อมลาดยางชั้นเดียวเพื่อกันฝุ่นชั่วคราว เป็นต้น ซึ่งมีการดำเนินการหลายโครงการ แต่ละส่วนราชการได้กำหนดให้ผู้รับจ้างรับประกันความชำรุดบกพร่องไว้แตกต่างกัน เช่น ๖ เดือน หรือ ๑ ปี หรือ ๒ ปี ทำให้เกิดความลักลั่นในทางปฏิบัติ ในการนี้ ส่วนราชการได้หารือเพื่อขอทราบแนวทางปฏิบัติและขอให้พิจารณาผ่อนผันการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

สำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการควบคุมราคากลางพิจารณาแล้ว เห็นว่า การกำหนดระยะเวลาการรับประกันความชำรุดบกพร่องตามมาตรการดังกล่าวเป็นเรื่องที่ดีและมีความเหมาะสมแล้ว แต่ส่วนราชการบางแห่งยังมีความเข้าใจไม่ชัดเจน จึงทำให้มีการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับมาตรการ ดังนั้น เพื่อขจัดข้อขัดข้องให้กับผู้ปฏิบัติที่ผ่านมา และให้ส่วนราชการมีความเข้าใจมาตรการในเรื่องนี้อย่างถูกต้อง จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา รวม ๒ ประการ คือ

๑. พิจารณายกเว้น หรือผ่อนผันการดำเนินการตามมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสการสมยอมกันในการเสนอราคาให้แก่ส่วนราชการที่อาจปฏิบัติไม่สอดคล้องกับมาตรการข้างต้นในช่วงเวลาที่ผ่านมา และกำชับให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามมาตรการในเรื่องนี้โดยเคร่งครัดต่อไป โดยในการก่อสร้างให้ใช้แบบมาตรฐานของทางราชการที่มีกำหนดไว้แล้ว

๒. เนื่องจากตามมติคณะรัฐมนตรีที่แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมราคากลางและให้มีอำนาจหน้าที่รวม ๓ ประการ นั้น ไม่ให้อำนาจในการยกเว้นหรือผ่อนผันการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวรวมอยู่ด้วย และจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นว่าน่าจะเป็นภาระแก่คณะรัฐมนตรี เพื่อให้การยกเว้นหรือผ่อนผันการดำเนินการดังกล่าวสามารถกระทำได้โดยรวดเร็วยิ่งขึ้น จึงเห็นควรขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติมอบหมายให้คณะกรรมการควบคุมราคากลาง มีอำนาจหน้าที่รวมถึงการวินิจฉัยปัญหาและการยกเว้นหรือผ่อนผันการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวข้างต้นด้วย

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายเรืองวิทย์ ลิกค์) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วมีคำสั่งเห็นชอบ ดังปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ลิขิต เทอดสิทธิ์ศักดิ์**

(นายลิขิต เทอดสิทธิ์ศักดิ์)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองกฎหมายและระเบียบกลาง

โทร. ๒๘๒๕๘๒๗, ๒๘๒๕๘๑๒

โทรสาร. ๒๘๒๗๘๕๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กองกฎหมายและระเบียบกลาง
โทร. ๒๘๒๕๕๑๒
ที่..... นร ๑๒๐๔/๑๒๖๕๔..... วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๘
เรื่อง..... ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสการสมยอมกันในการ
การเสนอราคา

เรียน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายเรืองวิทย์ ลิกค์)

ข้อเท็จจริง

๑. คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๓๖ ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมราคากลาง โดยมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และมีผู้แทนส่วนราชการและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวม ๑๕ คน เป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่รวม ๓ ประการ และมอบให้คณะกรรมการฯ รับผิดชอบพิจารณามาตรการป้องกันหรือลดโอกาสการสมยอมกันในการเสนอราคาตามที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเสนอ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง (เอกสาร ๑)

๒. คณะกรรมการควบคุมราคากลาง ได้มีการประชุมพิจารณาตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายรวม ๕ ครั้ง ผลการพิจารณาสรุปได้ว่า เห็นสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างของทางราชการ ในเรื่องของการคิดค่าอำนาจการกำไร และภาษี โดยเพิ่มค่าความผันผวนและค่าดอกเบี้ยให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เป็นสูตร FACTOR F จำแนกตามลักษณะงาน ๓ ประเภท คือ งานอาคาร งานทาง และงานชลประทาน และเห็นด้วยในหลักการกับมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสการสมยอมกันในการเสนอราคาของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ทั้ง ๘ มาตรการ โดยได้มีการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมรายละเอียดในแต่ละมาตรการให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๖ และวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๓๗ ได้มีมติเห็นชอบให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง และมาตรการของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ทั้ง ๘ ประการ ตามที่คณะกรรมการฯ เสนอ โดยให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๓๗ เป็นต้นไป (เอกสาร ๒ และ ๓)

๓. ในการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าว ปรากฏว่าส่วนราชการบางแห่งยังมีความเข้าใจไม่ชัดเจน โดยเฉพาะในส่วนของมาตรการที่ ๓ เรื่อง การรับประกันความชำรุดบกพร่องซึ่งคณะรัฐมนตรีให้กำหนดระยะเวลาการรับประกันความชำรุดบกพร่องของงานจ้างก่อสร้างไว้ไม่น้อยกว่า ๒ ปี เว้นแต่งานก่อสร้างที่โดยสภาพสมควรยกเว้นให้ผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องเป็นระยะเวลา ๒ ปี ได้แก่ งานถนนลูกรัง งานขุดหรือขุดลอกคู คลอง สระ หรือหนอง ซึ่งเป็นงานดินที่ไม่มีการคาดคองกริด

ปรากฏข้อเท็จจริงว่าม้งงานก่อสร้างบางลักษณะ เช่น การปรับระดับบดอัดลูกรังเดิมพร้อมลาดยางชั้นเดียวเพื่อถนนลูกรัง ซึ่งมีการดำเนินการหลายโครงการและส่วนราชการได้กำหนดให้ผู้รับจ้างรับประกันความชำรุดบกพร่องไว้แตกต่างกัน เช่น ๖ เดือน หรือ ๑ ปี หรือ ๒ ปี เป็นต้น ทำให้เกิดความลักลั่นในทางปฏิบัติ ในกรณีนี้ ได้มีข้อหารือจากส่วนราชการเพื่อขอทราบแนวทางปฏิบัติและขอให้พิจารณาผ่อนผันการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

๔. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเรื่องนี้ เสนอคณะกรรมการควบคุมราคากลางพิจารณาแล้วเห็นว่า

๔.๑ การกำหนดระยะเวลาการรับประกันความชำรุดบกพร่องตามมาตรการข้างต้นเป็นเรื่องที่ดีและมีความเหมาะสมแล้ว แต่ส่วนราชการบางแห่งอาจจะยังมีความเข้าใจไม่ชัดเจน จึงทำให้มีการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับมาตรการดังกล่าว ซึ่งโดยหลักการในเรื่องการรับประกันความชำรุดบกพร่องของงานจ้าง หมายถึง การรับประกันความชำรุดบกพร่องหรือความเสียหายที่เกิดจากความบกพร่องของผู้รับจ้างอันเนื่องมาจาก การใช้วัสดุไม่ถูกต้องหรือทำไว้ไม่เรียบร้อย หรือทำไม่ถูกต้องตามมาตรฐานแห่งหลักวิชา ส่วนระยะเวลาการรับประกัน เป็นการกำหนดเวลาในการคืนหลักประกันแก่ผู้รับจ้าง ดังนั้น เพื่อจัดข้อขัดข้องให้กับผู้ปฏิบัติที่ผ่านมา และให้ส่วนราชการมีความเข้าใจมาตรการในเรื่องนี้อย่างถูกต้อง คณะกรรมการฯ จึงเห็นควรให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณายกเว้น หรือผ่อนผันการดำเนินการตามมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสการสมยอมกันในการเสนอราคาให้แก่ส่วนราชการที่อาจปฏิบัติไม่สอดคล้องกับมาตรการข้างต้นในช่วงเวลาที่ผ่านมา และกำชับให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามมาตรการในเรื่องนี้โดยเคร่งครัดต่อไป โดยในการก่อสร้าง ให้ใช้แบบมาตรฐานของทางราชการที่มีกำหนดไว้แล้ว

๔.๒ เนื่องจากตามมติคณะรัฐมนตรีที่แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมราคากลาง และให้มีอำนาจหน้าที่รวม ๓ ประการ นั้น ไม่ได้ให้อำนาจในการยกเว้นหรือ

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๕๒๖.๕/๒๔๕๖๒

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๔ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสสมยอมกันในการเสนอราคา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการฯ ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๑๕/ว (ล) ๑๒๕๗
ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕

ตามที่ขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของ
คณะกรรมการฯ เรื่องปัญหาการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสสมยอมกันใน
การเสนอราคา ซึ่งสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอตามการพิจารณาของคณะกรรมการควบคุมราคา
กลางว่า ส่วนราชการยังมีความเข้าใจในมาตรการดังกล่าวไม่ชัดเจน โดยเฉพาะมาตรการที่ ๓
เรื่อง การรับประกันความชำรุดบกพร่อง ซึ่งกำหนดระยะเวลาการรับประกันความชำรุด
บกพร่องของงานก่อสร้างไว้ไม่น้อยกว่า ๒ ปี เว้นแต่งานก่อสร้างซึ่งโดยสภาพสมควรยกเว้น
ให้ผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องเป็นระยะเวลา ๒ ปี ได้แก่ งานลูกรัง
งานขุดหรือขุดลอกคู คลอง สระ หนอง ซึ่งเป็นงานดินที่ไม่มีการคาดคองกริด ทำให้มี
การปฏิบัติไม่สอดคล้องกับมาตรการ ดังนั้น เพื่อขจัดข้อขัดข้องให้แก่ผู้ปฏิบัติที่ผ่านมา
และให้ส่วนราชการมีความเข้าใจอย่างถูกต้อง จึงเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณา รวม
๒ ประการ คือ

๑. พิจารณายกเว้น หรือผ่อนผันการดำเนินการตามมาตรการป้องกันหรือ
ลดโอกาสการสมยอมกันในการเสนอราคาให้แก่ส่วนราชการที่อาจปฏิบัติไม่สอดคล้องกับ
มาตรการข้างต้นในช่วงเวลาที่ผ่านมามีแต่เฉพาะในเรื่องการรับประกันความชำรุดบกพร่อง
เท่านั้น และกำชับให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามมาตรการในเรื่องนี้ โดยเคร่งครัดต่อไป โดยใน
การก่อสร้างให้ใช้แบบมาตรฐานของทางราชการที่กำหนดไว้แล้ว

๒. เนื่องจากตามมติคณะรัฐมนตรีที่แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมราคากลาง และให้มีอำนาจหน้าที่ รวม ๓ ประการ นั้น ไม่ให้อำนาจในการยกเว้นหรือผ่อนผันการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวร่วมอยู่ด้วยและจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นว่าน่าจะเป็นภาระแก่คณะรัฐมนตรี เพื่อให้การยกเว้นหรือผ่อนผันดังกล่าวสามารถกระทำได้โดยรวดเร็วยิ่งขึ้น จึงขอให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้คณะกรรมการควบคุมราคากลางมีอำนาจหน้าที่รวมถึงการวินิจฉัยปัญหาและการยกเว้นหรือผ่อนผันการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวข้างต้นด้วยความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่า เมื่อส่วนราชการยังมีความเข้าใจไม่ชัดเจนในมาตรการที่กำหนดก็เห็นชอบด้วยกับการที่จะยกเว้นหรือผ่อนผันการดำเนินการตามมาตรการให้แก่ส่วนราชการในเวลาที่ผ่านมา และเห็นสมควรชักชวนความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติมด้วย และเห็นชอบในการที่จะมอบหมายให้คณะกรรมการควบคุมราคากลางมีอำนาจหน้าที่รวมถึงการวินิจฉัยปัญหาและการยกเว้นหรือผ่อนผันการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวข้างต้น เนื่องจากเป็นคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องถึง ๑๕ คน จึงย่อมจะสามารถใช้ดุลยพินิจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมช่วยให้การแก้ไขปัญหาของทางราชการเป็นไปโดยรวดเร็วยิ่งขึ้น

จึงเรียนมา เพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บดี จุณณานนท์

(นายบดี จุณณานนท์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักการเงินการคลัง

ส่วนกฎหมายและระเบียบการคลัง

โทร. ๒๗๓๕๖๖๒

ที่ นร ๐๔๐๓/๒๕๘๐

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสสมยอมกันในการเสนอราคา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๑๕/ว (ล) ๑๒๕๗

ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕

ตามที่หนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้พิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี กรณีสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอวิธีการแก้ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสสมยอมกันในการเสนอราคา ในส่วนของมาตรการที่ ๓ เรื่อง การรับประกันความซื่อสัตย์สุจริต รวม ๒ ประการ คือ

๑. พิจารณายกเว้นหรือผ่อนผันให้แก่ส่วนราชการที่ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสสมยอมกันในการเสนอราคาในส่วนของมาตรการที่ ๓ ดังกล่าวข้างต้นในช่วงที่ผ่านมา และกำชับให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามมาตรการในเรื่องนี้ โดยเคร่งครัดโดยใช้แบบมาตรฐานของทางราชการที่ได้กำหนดไว้แล้ว

๒. ขอให้คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติมอบหมายให้คณะกรรมการควบคุมราคากลางมีอำนาจหน้าที่รวมถึงการวินิจฉัยปัญหา และการยกเว้นหรือผ่อนผันการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวข้างต้นด้วย

ดังกล่าวแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับข้อเสนอของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทั้ง ๒ ประการดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อกำหนดประเภทงานก่อสร้างซึ่งโดยสภาพแล้วสมควรยกเว้นให้ผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิดชอบในความซื่อสัตย์สุจริตเป็นเวลา ๒ ปี ตามที่มาตรการได้กำหนดไว้คือ ถนนลูกรัง ถนนดิน งานขุดหรือขุดคู คลอง

สระหรือหนอง ซึ่งเป็นงานดินที่ไม่มีการลาดคอนกรีต นั้น อาจจะยังไม่ครอบคลุมงานประเภทอื่นๆ ที่ควรได้รับการยกเว้น ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ สำนักงบประมาณจึงมีความเห็นเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการควบคุมราคากลางควรจะได้พิจารณากำหนดประเภทงานก่อสร้างที่โดยสภาพไม่สามารถรับประกันความชำรุดบกพร่องได้ ๒ ปี เพิ่มเติมตามความเหมาะสมต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) เสรี สุขสถาพร

(นายเสรี สุขสถาพร)

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. ๒๗๓๕๕๑๗

โทรสาร. ๒๗๓๕๒๔๐

ด้วยมาก

ที่ ศผ ๐๐๑๐/๐๔๘๐

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
ถนนพระรามที่ ๖ กท. ๑๐๔๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

เรื่อง ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสสมยอมกันในการเสนอราคา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๕/ว (ด) ๑๒๕๗ ลงวันที่
๓๑ มกราคม ๒๕๓๕

ตามที่ขอให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเสนอความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสสมยอมกันในการเสนอราคา รวม ๒ ประการ ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึงนั้น

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

กรณีที่ ๑ การยกเว้นหรือผ่อนผันให้แก่ส่วนราชการที่ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสฯ โดยทั่วไปน่าจะไม่เหมาะสม เห็นควรผ่อนผันให้เฉพาะรายที่ขอยกเว้นในกรณีงานซึ่งมุ่งให้เกิดประโยชน์ระยะสั้นไม่เกิน ๒ ปี หรือในกรณีที่พิจารณาได้ว่า โดยสภาพการก่อสร้างสมควรยกเว้นให้ผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องเป็นระยะเวลา ๒ ปี และเมื่อยกเว้นหรือผ่อนผันแล้ว ควรหามาตรการเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้รับจ้างรายอื่นที่ทำงานอย่างเดียวกัน และได้ปฏิบัติตามสัญญาที่ถูกต้องตามมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสฯ แล้ว

กรณีที่ ๒ เห็นด้วยตามที่คณะกรรมการควบคุมราคากลางเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ฤดี จิวลักษณ์

(นางฤดี จิวลักษณ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

กองวิชาการ

โทร. ๒๗๓๕๖๕๒

โทรสาร ๒๗๓๕๖๕๓